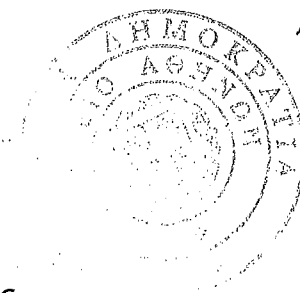

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΦΕΤΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Α-7-ελ-ω-ς
Ν.Π.Δ.Δ.

Αριθμός Απόφασης

5297/2021

ΤΟ ΜΟΝΟΜΕΛΕΣ ΕΦΕΤΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Τμήμα 5^ο

Αποτελούμενο από την Δικαστή Μυρτώ Τζεφεράκου, Εφέτη, που όρισε το Τριμελές Συμβούλιο Διοικήσεως του Εφετείου Αθηνών, και από τη Γραμματέα Αγγελική Κυριαζή.

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 12.10.2021 για να δικάσει την υπόθεση μεταξύ:

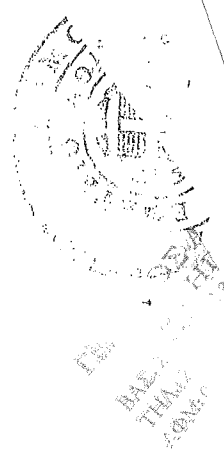
ΤΩΝ ΕΚΚΑΛΟΥΝΤΩΝ: 1. Γεωργίου Κατσαμάκη του Κωνσταντίνου, κατοίκου Αθηνών, οδός Σιτάκη αρ. 26, 2. Κυριακής Αδάμ του Νικολάου, κατοίκου Νέας Σμύρνης, οδός Υπερείδου αρ. 11, 3. Καλλιόπης Φατούρου του Γεωργίου, κατοίκου Αθηνών, οδός Σιτάκη αρ. 26, οι οποίοι παραστάθηκαν στο ακροατήριο του Δικαστηρίου τούτου μετά της πληρεξουσίας δικηγόρου τους Μαρίας-Μαγδαληνής Τσίπρα.

ΤΟΥ ΕΦΕΣΙΒΛΗΤΟΥ: Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου με την επωνυμία «Ακαδημία Αθηνών», που εκπροσωπείται νόμιμα και εδρεύει στην Αθήνα, οδός Πανεπιστημίου αρ. 28, το οποίο εκπροσωπήθηκε στο ακροατήριο του Δικαστηρίου τούτου από τον πληρεξούσιο δικηγόρο του Γεώργιο Ιατρού.

Οι ενάγοντες, ήδη εκκαλούντες, με την από 5.4.2019 αγωγή τους προς το Μονομελές Πρωτοδικείο Αθηνών, που έχει κατατεθεί με αριθμό 32567/844/2019, ζήτησαν να γίνουν δεκτά τα όσα αναφέρονται σε αυτήν.

Το Δικαστήριο εκείνο εξέδωσε την υπ' αριθμ. 1268/2020 οριστική του απόφαση, με την οποία απέρριψε την αγωγή ως μη νόμιμη.

Επιδόθηκε την 18.3.2022 ώρα 12:00
ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΜΕΛΗΤΩΝ
ΗΛΙΑ Δ. ΑΡΚΟΥΜΑΝΗ 6977228100
ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ Κ. ΑΣΚΟΥ 6977915983
Φεδίου 16 (3ος όροφ.) ΤΗΛ/FAX: 210 3842604

Την απόφαση αυτή προσέβαλαν ενώπιον του Δικαστηρίου τούτου οι ενάγοντες, ήδη εκκαλούντες, με την από 17.9.2020 έφεσή τους προς το Δικαστήριο τούτο, που έχει κατατεθεί με αριθμό 66250/22.9.2020

Η υπόθεση αρχικά είχε προσδιοριστεί να συζητηθεί στις 2.2.2021, οπότε αναβλήθηκε για τη δικάσιμο που αναφέρεται στην αρχή της παρούσας (12.10.2021), κατά την οποία εκφωνήθηκε από τη σειρά του οικείου πινακίου και συζητήθηκε.

Η πληρεξουσία δικηγόρος των εκκαλούντων παραστάθηκε στο ακροατήριο του Δικαστηρίου τούτου μετ' αυτών (εκκαλούντων) και αναφέρθηκε στις προτάσεις που κατέθεσε, ενώ ο πληρεξούσιος δικηγόρος του εφεσίβλητου παραστάθηκε στο ακροατήριο του Δικαστηρίου τούτου και αναφέρθηκε στις προτάσεις που κατέθεσε.

ΑΦΟΥ ΜΕΛΕΤΗΣΕ ΤΗ ΔΙΚΟΓΡΑΦΙΑ

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΚΑΤΑ ΤΟ ΝΟΜΟ

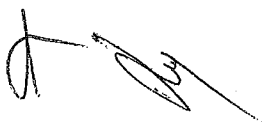
Το άρθρο 528 του ΚΠολΔ ορίζει ότι «Αν ασκηθεί έφεση από διάδικο που δικάσθηκε ερήμην, η εκκαλουμένη απόφαση εξαφανίζεται μέσα στα όρια που καθορίζονται από την έφεση και τους πρόσθετους λόγους, ανεξάρτητα από την διαδικασία που τηρήθηκε. Ο εκκαλών δικαιούται να προβάλει όλους τους ισχυρισμούς που μπορούσε να προτείνει πρωτοδίκως». Κατά την έννοια της εν λόγω διάταξης, με την οποία ρυθμίζονται τα αποτελέσματα της έφεσης κατά της απόφασης, που εκδόθηκε ερήμην του εκκαλούντος, πλην όμως, ερευνήθηκε η αγωγή σαν αυτός να ήταν παρών, προκύπτει ότι η εκκαλουμένη απόφαση εξαφανίζεται μέσα στα όρια που καθορίζονται από την έφεση και τους προσθέτους λόγους και ο εκκαλών δικαιούται να προβάλει όλους τους ισχυρισμούς που μπορούσε να προβάλει και πρωτοδίκως. Του παρέχεται, δηλαδή, η ευκαιρία, δεδομένου ότι δεν εμφανίσθηκε στο ακροατήριο του πρωτοβάθμιου Δικαστηρίου, αλλά δικάστηκε σαν να ήταν παρών, εντός των ορίων του μεταβιβαστικού αποτελέσματος της έφεσης, να ακουσθεί και να προβάλει στο Εφετείο όσους ισχυρισμούς μπορούσε να προβάλει πρωτοδίκως, επανορθώνοντας με την έφεση τις συνέπειες που, ενδεχομένως, επέφερε η απουσία του. Αν αρνηθεί τους αγωγικούς ισχυρισμούς ή προβάλλει

εσφαλμένη εκτίμηση των αποδείξεων ως προς την βάση της αγωγής, η απόφαση πλήττεται στο σύνολό της και πρέπει να εξαφανισθεί ως προς όλες τις διατάξεις της. Μετά την εξαφάνιση της απόφασης χωρεί νέα συζήτηση της υπόθεσης ενώπιον του δευτεροβαθμίου Δικαστηρίου, κατά την οποία ο εκκαλών μπορεί να προτείνει όλους τους πραγματικούς ισχυρισμούς, τους οποίους είχε δικαίωμα να προτείνει και πρωτοδίκως, χωρίς να υπόκειται στους περιορισμούς του άρθρου 527 του ΚΠολΔ. Τέλος, η αντιμετώπιση αυτή ισχύει αδιαφόρως αν η ερήμην απόφαση στον πρώτο βαθμό εκδόθηκε κατά την τακτική ή την ειδική διαδικασία (ΑΠ 1075/2013, ΕφΛαμ. 54/2013, ΜΕφΠειρ 93/2021 ΝΟΜΟΣ).

Στην προκειμένη περίπτωση με την από 5.4.2019 (αρ. καταθ. 32567/844/2019) αγωγή τους, οι πρώτος, δεύτερη, τρίτη ενάγοντες, ήδη πρώτος, δεύτερη, τρίτη εκκαλούντες, Γεώργιος Κατσαμάκης, Κυριακή Αδάμ, Καλλιόπη Φατούρου αντίστοιχα, στρεφόμενοι εναντίον του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Ακαδημία Αθηνών, ήδη εφεσίβλητου, εξέθεσαν ότι προσελήφθησαν από το τελευταίο (νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, εναγόμενο ήδη εφεσίβλητο) στις 3.10.2005, 3.10.2005, 15.10.2010 αντίστοιχα, δυνάμει των ειδικότερα αναφερομένων στην αγωγή διαδοχικών συμβάσεων έργου, οι οποίες ανανεώνονταν συνεχώς μέχρι τις 7.1.2019 για τους δύο πρώτους ενάγοντες, ήδη πρώτο, δεύτερη εκκαλούντες, και 16.2.2019 για την τρίτη ενάγουσα, ήδη τρίτη εκκαλούσα, οπότε το εναγόμενο, ήδη εφεσίβλητο έπαυσε να δέχεται τις υπηρεσίες τους λόγω λήξης της τελευταίας σύμβασης έργου, προκειμένου να απασχοληθούν άπαντες οι ενάγοντες, ήδη εκκαλούντες, ως βιβλιοθηκονόμοι. Ότι οι τελευταίοι απασχολούνται με την ειδικότητα αυτή καλύπτοντας πάγιες και διαρκείς ανάγκες του τελευταίου, εργοδότη τους, υπό την εποπτεία και τις οδηγίες του, με αποτέλεσμα να μην δικαιολογείται από αντικειμενικούς λόγους ο κατ' επίφαση χαρακτήρας των εργασιακών τους συμβάσεων ως συμβάσεων έργου αφού τιλοφορούνται έτσι με σκοπό την καταστρατήγηση των διατάξεων για τις συμβάσεις αορίστου χρόνου, και δη των διατάξεων περί υποχρεωτικής καταγγελίας των συμβάσεων, να ανακύπτει ακυρότητα ως

προς τον καθορισμό ορισμένης χρονικής διάρκειας των συμβάσεων και πρέπει, κατ' εφαρμογή του άρθρου 8 του Ν. 2112/1920, που θεωρείται κατάλληλο νομοθετικό μέτρο για την επίτευξη του σκοπούμενου με την Οδηγία 1999/70 αποτελέσματος, δηλαδή για την αποτροπή της κατάχρησης που προκύπτει από την άνευ αντικειμενικού λόγου χρήση διαδοχικών συμβάσεων έργου, να θεωρηθεί ότι καταρτίσθηκε για έκαστο από τους ανωτέρω ενάγοντες, ήδη εκκαλούντες, μία ενιαία έγκυρη σύμβαση εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου. Ότι, επομένως, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 103 παρ. 2 του Συντάγματος, την Οδηγία 1999/70/ΕΚ, τη διάταξη του άρθρου 8 παρ. 3 του Ν. 2112/1920 και το ΠΔ 81/2003 αρχικά και ακολούθως το ΠΔ 164/2004, οι συμβάσεις της στην πραγματικότητα είχαν το χαρακτήρα μίας σύμβασης εργασίας αορίστου χρόνου. Με βάση το ιστορικό αυτό οι ενάγοντες, ήδη εκκαλούντες, ζήτησαν: α) να αναγνωρισθεί η ακυρότητα της καταγγελίας της σύμβασης εργασίας εκάστου εξ αυτών, β) να αναγνωρισθεί ότι η σύμβαση που τους συνδέει με το εναγόμενο, ήδη εφεσίβλητο, είναι μία ενιαία σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, γ) να υποχρεωθεί το εναγόμενο, ήδη εφεσίβλητο, να απασχολεί τους ενάγοντες, ήδη εκκαλούντες, στη θέση, την ειδικότητα και με τις αποδοχές, που αντιστοιχούν στην υπηρεσιακή τους ένταξη, λαμβανομένων υπ' όψη και των λοιπών τυπικών τους προσόντων με τους όρους, που ίσχυαν προ της καταγγελίας των συμβάσεών τους, δ) να κηρυχθεί η απόφαση που θα εκδοθεί προσωρινά εκτελεστή, ε) να απειληθεί χρηματική ποινή 300 ευρώ σε βάρος του εναγομένου, ήδη εφεσίβλητου, υπέρ εκάστου των ανωτέρω εναγόντων, ήδη εκκαλούντων, για κάθε ημέρα αρνήσεως συμμορφώσεως με το διατακτικό της απόφασης και στ) να καταδικασθεί το εναγόμενο, ήδη εφεσίβλητο, στα δικαστικά τους έξοδα.

Η αγωγή συζητήθηκε κατά την ειδική διαδικασία των περιουσιακών διαφορών περίπτωση τρίτη των εργατικών διαφορών (άρθρα 614 περ. 3 του ΚΠολΔ), ερήμην των εναγόντων, ήδη εκκαλούντων, όπως τούτο προκύπτει από το εισαγωγικό τμήμα της εκκαλουμένης απόφασης, και δη από την πρώτη σελίδα αυτής όπου αναφέρεται ότι οι τότε ενάγοντες και νυν εκκαλούντες, απουσίαζαν και δεν παραστάθηκαν, το αιτιολογικό αυτής, και δη τη δεύτερη σελίδα όπου μνημονεύεται ότι «Στην προκειμένη περίπτωση δεν παραστάθηκαν οι ενάγοντες, πλην όμως η διαδικασία θα προχωρήσει σαν να

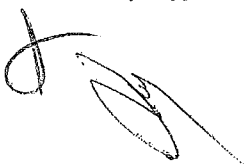

ήταν και αυτοί παρόντες», και από τα ταυτόριθμα με την εκκαλουμένη απόφαση πρακτικά δημόσιας συνεδρίασης του πρωτοβαθμίου Δικαστηρίου όπου αναφέρεται ότι οι ενάγοντες, ήδη εκκαλούντες, δεν εμφανίστηκαν και δεν εκπροσωπήθηκαν από πληρεξούσιο δικηγόρο, αν και εκ προφανούς παραδρομής στην εκκαλουμένη απόφαση δεν ορίζεται παράβολο ερημοδικίας για τους απολιπόμενους ενάγοντες και στο διατακτικό της εκκαλουμένης απόφασης αναγράφεται «Δικάζει αντιμωλία των διαδίκων», ενώπιον του ανωτέρω πρωτοβαθμίου Δικαστηρίου (Μονομελές Πρωτοδικείο Αθηνών), το οποίο με την υπ' αριθμ. 12680/2020 οριστική απόφασή του (εκκαλουμένη απόφαση) απέρριψε την αγωγή ως μη νόμιμη και επέβαλε σε βάρος των εναγόντων, ήδη εκκαλούντων, τα δικαστικά έξοδα του εναγομένου, ήδη εφεσίβλητου, ποσού 200 ευρώ.

Κατά της απόφασης αυτής, οι ενάγοντες ως ηττηθέντες διάδικοι, άσκησαν την υπό κρίση από 17.9.2020 (αρ. κατ. 66250/22.9.2020) έφεση, η οποία αρμοδίως φέρεται ενώπιον του παρόντος Δικαστηρίου, έχει δε ασκηθεί νομότυπα και εμπρόθεσμα (άρθρα 495 επ., 511, 513 παρ. 1 εδ. β, 516, 517, 518 παρ. 1, 520 του ΚΠολΔ), αφού η εκκαλουμένη απόφαση επιδόθηκε στους ενάγοντες, ήδη εκκαλούντες, στις 8.9.2020 (βλ. την από 8.9.2020 επισημείωση στο σώμα της εκκαλουμένης απόφασης του γραφείου δικαστικών επιμελητών στο πρωτοδικείο Αθηνών Ηλία Αρκουμάνη και Ευάγγελου Λέκκου) και η κρινόμενη έφεση κατατέθηκε στη Γραμματεία του πρωτοβαθμίου Δικαστηρίου στις 22.9.2020, ήτοι εντός της προβλεπόμενης στο άρθρο 518 παρ. 1 του ΚΠολΔ προθεσμίας των τριάντα ημερών από την επίδοση της εκκαλουμένης απόφασης. Πρέπει, επομένως, να γίνει δεκτή τυπικά δεκτή η έφεση (άρθρο 532 του ΚΠολΔ) και, εφ' όσον η τελευταία (έφεση) ασκήθηκε από διαδίκους (ενάγοντες, ήδη εκκαλούντες), οι οποίοι, κατά τα προεκτεθέντα, δικάσθηκαν ερήμην (ωσει παρών), πρέπει η εκκαλουμένη απόφαση, κατά παραδοχή της τυπικώς δεκτής έφεσης ως και κατ' ουσίαν βάσιμης, με την οποία (έφεση) οι ενάγοντες, ήδη εκκαλούντες, παραπονούνται για κακή ερμηνεία και εφαρμογή του νόμου, επιδιώκοντας να εξαφανισθεί η εκκαλουμένη απόφαση, να γίνει δεκτή η αγωγή τους ως

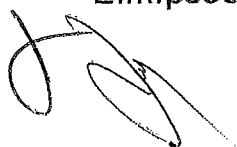
ουσιαστικά βάσιμη και να καταδικαστεί το εφεσίβλητο στα δικαστικά τους έξοδα και για τους δύο βαθμούς δικαιοδοσίας, να εξαφανισθεί μέσα στα όρια που καθορίζονται με την έφεση, ήτοι στο σύνολό της, περαιτέρω δε να διακρατηθεί η υπόθεση από το Δικαστήριο τούτο και να δικασθεί και ερευνηθεί η ένδικη αγωγή ως προς το νόμιμο και βάσιμο αυτής κατά την ίδια ως άνω ειδική διαδικασία (άρθρα 522, 533 και 535 παρ. 1 του ΚΠολΔ σε συνδυασμό με το άρθρο 591 του ιδίου κώδικα), προκειμένου να κριθεί κατ' ουσίαν.

Από τον συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 648, 649, 669, 672 του ΑΚ προκύπτει ότι σύμβαση εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου υπάρχει, όταν οι συμβαλλόμενοι δεν έχουν συμφωνήσει ορισμένη διάρκεια για την παροχή της εργασίας, ούτε η χρονική αυτή διάρκεια συνάγεται από το είδος και τον σκοπό της εργασίας. Αντίθετα, η σύμβαση εργασίας είναι ορισμένου χρόνου, όταν συνομολογείται η διάρκεια αυτής μέχρι ορισμένου χρονικού σημείου ή μέχρι την επέλευση ορισμένου μέλλοντος και βέβαιου γεγονότος ή την εκτέλεση ορισμένου έργου, μετά την περάτωση του οποίου ή την επέλευση του βέβαιου γεγονότος ή του χρονικού σημείου, παύει να ισχύει αυτοδικαίως (ΟΛΑΠ 18/2006 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 211/2014 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 146/2014 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 16/2012 ΝΟΜΟΣ). Επομένως, η διάρκεια της σύμβασης εργασίας ορισμένου χρόνου είναι σαφώς καθορισμένη είτε γιατί συμφωνήθηκε, ρητά ή σιωπηρά, είτε γιατί προκύπτει από το είδος και τον σκοπό της σύμβασης εργασίας (ΑΠ 109/2006 ΝΟΜΟΣ, 1204/2002 ΝΟΜΟΣ). Χαρακτηριστικό της σύμβασης εργασίας ορισμένου χρόνου είναι ότι τα μέρη γνωρίζουν επακριβώς το χρονικό σημείο της λήξης της. Η σύμβαση αυτή παύει αυτοδικαίως, σύμφωνα με το άρθρο 669 παρ. 1 του ΑΚ, όταν λήξει ο χρόνος για τον οποίο συνομολογήθηκε, χωρίς να χρειάζεται καταγγελία της και καταβολή αποζημίωσης (ΑΠ 21/2014 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 20/2014 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 18/2014 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 6/2014 ΝΟΜΟΣ). Η σύμβαση εργασίας, ορισμένου ή αορίστου χρόνου, διακρίνεται από την αναφερομένη στο άρθρο 681 του ΑΚ σύμβαση μίσθωσης έργου, επί της οποίας δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας, κυρίως γιατί με την σύμβαση εργασίας οι συμβαλλόμενοι αποβλέπουν στην εργασία που θα παρέχεται για ορισμένο ή αόριστο χρόνο, ενώ με την σύμβαση μίσθωσης έργου οι συμβαλλόμενοι αποβλέπουν στην επίτευξη του συμφωνηθέντος τελικού αποτελέσματος, η πραγμάτωση του οποίου συνεπάγεται την αυτόματη λύση της μεταξύ των

συμβαλλομένων συμβατικής σχέσης (ΑΠ 1191/2018 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 1672/2010 ΝΟΜΟΣ). Ο ορθός νομικός χαρακτηρισμός της σύμβασης ως εξαρτημένης εργασίας, και ειδικότερα ως ορισμένου ή αορίστου χρόνου, ή έργου αποτελεί κατ' εξοχήν έργο της δικαιοδοτικής λειτουργίας και ανήκει στο δικαστήριο, το οποίο μετά από εκτίμηση όλων των συγκεκριμένων περιστάσεων, υπό τις οποίες καταρτίσθηκε η σύμβαση, χαρακτηρίζει αυτεπάγγελα την σύμβαση, ερμηνεύοντας το περιεχόμενο της, όπως απαιτούν η καλή πίστη και τα συναλλακτικά ήθη, και υπάγοντας αυτό στην έννοια μιας ρυθμισμένης σύμβασης, μη δεσμευόμενο από τον χαρακτηρισμό που έδωσαν σε αυτήν τα μέρη και ανεξάρτητα από τον χαρακτηρισμό της από το νόμο (ΟΛΑΠ 8/2011 ΝΟΜΟΣ, ΟΛΑΠ 20/2007 ΝΟΜΟΣ, ΟΛΑΠ 19/2007 ΝΟΜΟΣ, ΟΛΑΠ 18/2006 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 244/2015 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 79/2013 ΝΟΜΟΣ). Εξ άλλου, από το άρθρο 8 παρ. 1 και 3 του Ν. 2112/1920, όπως έχει τροποποιηθεί και αυθεντικά ερμηνευθεί (Ν. 4558/1920, άρθρο 11 Α.Ν. 547/1937), το οποίο ορίζει ότι είναι άκυρη οποιαδήποτε σύμβαση που αντίκειται στο νόμο αυτόν, εκτός από την «μάλλον ευνοϊκή» για τον υπάλληλο και ότι οι διατάξεις του νόμου αυτού εφαρμόζονται και επί συμβάσεων εργασίας με ορισμένη χρονική διάρκεια, αν ο καθορισμός της διάρκειας αυτής δεν δικαιολογείται από τη φύση της σύμβασης, αλλά τέθηκε σκόπιμα προς καταστρατήγηση των διατάξεων του ίδιου νόμου περί υποχρεωτικής καταγγελίας της υπαλληλικής σύμβασης, προκύπτει ότι, όταν συνάπτονται αλληπάλληλες συμβάσεις εργασίας ορισμένης χρονικής διάρκειας, αν ο καθορισμός της διάρκειάς τους δεν δικαιολογείται από την φύση ή το είδος ή το σκοπό της εργασίας ή δεν υπαγορεύεται από ειδικό λόγο, που ανάγεται ιδίως στις ιδιαίτερες συνθήκες λειτουργίας της επιχείρησης, αλλά έχει τεθεί με σκοπό την καταστρατήγηση των διατάξεων περί υποχρεωτικής καταγγελίας των συμβάσεων αορίστου χρόνου (άρθρα 1, 2, 3 του Ν. 2112/1920 ή 1, 3, 5 του Β.Δ. της 16/18.7.1920), ανακύπτει ακυρότητα ως προς τον καθορισμό ορισμένης χρονικής διάρκειας της σύμβασης και θεωρείται ότι τότε καταρτίσθηκε ενιαία σύμβαση αορίστου χρόνου, στην οποία δεν είναι δυνατή η απόλυση του εργαζομένου χωρίς καταγγελία της σύμβασης και καταβολή της νόμιμης αποζημίωσης (ΟΛΑΠ

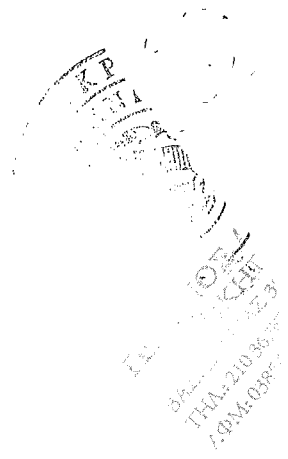
19/2007 ΝΟΜΟΣ). Περαιτέρω, με τις διατάξεις των παραγράφων 1, 2 και 3 του άρθρου 6 του Ν. 2527/1997 (ΦΕΚ Α 206/8.10.1997), με τον οποίο τροποποιήθηκαν και συμπληρώθηκαν οι διατάξεις του Ν. 2190/1994 που ρυθμίζει τους όρους και τη διαδικασία πρόσληψης προσωπικού, μεταξύ άλλων, και με συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου από όλες τις δημόσιες υπηρεσίες, τα ΝΠΔΔ, τους ΟΤΑ και γενικότερα από όλους τους φορείς του δημοσίου τομέα κατά το άρθρο 14 παρ. 1 του τελευταίου αυτού νόμου, ορίζεται ότι για τη σύναψη συμβάσεων μίσθωσης έργου από υπηρεσίες και νομικά πρόσωπα του δημοσίου τομέα με φυσικά πρόσωπα, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 681 επ. του ΑΚ ή με άλλες ειδικές διατάξεις, απαιτείται προηγούμενη έκδοση Κοινής Υπουργικής Απόφασης του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και του κατά περίπτωση αρμοδίου υπουργού, στην οποία καθορίζεται ο αριθμός των προσώπων που θα απασχοληθούν, το συγκεκριμένο έργο που πρέπει να εκτελεσθεί, το χρονικό διάστημα που απαιτείται για τη μερική ή ολική παράδοση του έργου, ο τόπος εκτέλεσης του έργου, το συνολικό ποσό της αμοιβής του αναδόχου και ότι το έργο δεν ανάγεται στον κύκλο των συνήθων καθηκόντων των υπαλλήλων του οικείου φορέα και αιτιολογία για τους λόγους που δεν μπορεί να εκτελεστεί από υπαλλήλους του. Σύμβαση μίσθωσης έργου που καλύπτει πάγιες και διαρκείς ανάγκες είναι αυτοδικαίως και καθ' ολοκληρίαν άκυρη (παρ. 1). Για την έκδοση της κατά τη προηγούμενη παράγραφο απόφασης, καθώς και για την προηγούμενη έγκριση αυτής, όπου αυτή προβλέπεται κατά τις κείμενες διατάξεις και για τη σύναψη σύμβασης μίσθωσης έργου απαιτείται βεβαίωση της νομικής υπηρεσίας του νομικού προσώπου του δημοσίου τομέα, ήδη του ΑΣΕΠ μετά την αντικατάσταση της παραγράφου αυτής και την αναρίθμησή της σε παρ. 5 με το άρθρο 10 του Ν. 3812/2009, ότι πρόκειται για γνήσια σύμβαση έργου, που δεν υποκρύπτει εξαρτημένη εργασία (παρ. 2). Ανανέωση ή παράταση της σύμβασης μίσθωσης έργου απαγορεύεται και είναι αυτοδικαίως άκυρη. (...). Ρήτρα καταβολής της εργολαβικής αμοιβής τμηματικώς κατά μήνα ή άλλο χρονικό όριο, χωρίς συνάρτηση με την πρόοδο του έργου, είναι αυτοδικαίως άκυρη (παρ. 3, αναριθμηθείσα ήδη σε παρ. 6 με το άρθρο 10 του Ν. 3812/2009) (ΑΠ 1022/2015 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 1080/2014 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 2192/2014 ΝΟΜΟΣ). Επιπροσθέτως μετά την αναθεώρηση του Συντάγματος το έτος 2001 από τη

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ
ΑΝΤΙΣΤΑΣΗΣ

Ζ' Αναθεωρητική Βουλή των Ελλήνων και τη θέση αυτού σε ισχύ με το Ψήφισμα της 8.4.2001 (ΦΕΚ Α 85/18.4.2001) και με σκοπό τη μέγιστη δυνατή διασφάλιση των συνταγματικών αρχών της ισότητας ενώπιον του νόμου, της αξιοκρατίας και τις διαφάνειας στις προσλήψεις στο Δημόσιο και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, προστέθηκε στη διάταξη του άρθρου 103 αυτού η παράγραφος 7, που προβλέπει ότι η πρόσληψη υπαλλήλων στο Δημόσιο και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, όπως αυτός καθορίζεται κάθε φορά, πλην των περιπτώσεων της παρ. 5 περί των οποίων δεν πρόκειται, γίνεται είτε με διαγωνισμό είτε με επιλογή σύμφωνα με προκαθορισμένα και αντικειμενικά κριτήρια και υπάγεται στον έλεγχο της Ανεξάρτητης Αρχής, όπως νόμος ορίζει. Επίσης στο ίδιο ως άνω άρθρο προστέθηκε και παρ. 8 με την οποία στα εδάφια α' και γ' ορίζεται ότι «νόμος ορίζει τους όρους και τη χρονική διάρκεια των σχέσεων εργασίας ιδιωτικού δίκαιου στο Δημόσιο και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, όπως αυτός καθορίζεται κάθε φορά για την κάλυψη, είτε οργανικών θέσεων και πέραν των προβλεπόμενων στην παρ. 3 εδ. α' αυτού, είτε πρόσκαιρων, είτε απροβλέπτων και επείγουσών αναγκών κατά το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2. (...). Απαγορεύεται η από το νόμο μονιμοποίηση προσωπικού που υπάγεται στο πρώτο εδάφιο ή η μετατροπή των συμβάσεων του σε αορίστου χρόνου. Οι απαγορεύσεις της παραγράφου αυτής ισχύουν και ως προς τους απασχολούμενους με σύμβαση έργου.». Από τις ανωτέρω συνταγματικές διατάξεις και ενόψει του επιδιωκόμενου από αυτές ως άνω σκοπού προκύπτει ότι διαδοχικές συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας ορισμένου χρόνου ή έργου, οι οποίες το πρώτον συνήφθησαν υπό το κράτος της ισχύος του άρθρου 103 του Συντάγματος μετά την αναθεώρησή του, ήτοι μετά την 18 Απριλίου 2001, δεν μπορούν να μετατραπούν πλέον σε συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου, ακόμη και με νόμο, έστω και εάν αυτές καλύπτουν πάγιες και διαρκείς και όχι πρόσκαιρες ή απρόβλεπτες ανάγκες του δημόσιου φορέα στον οποίο αφορούν, ούτε επ' αυτών ευρίσκει πλέον έδαφος εφαρμογής η διάταξη του άρθρου 8 παρ. 3 του Ν. 2112/1920. Ούτε καταλείπεται πεδίο εκτίμησης των συμβάσεων αυτών, κατ' ορθό χαρακτηρισμό της έννομης σχέσης από το δικαστήριο, ως

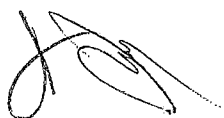
συμβάσεων εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου, στη περίπτωση που αυτές καλύπτουν πάγιες και διαρκείς ανάγκες, αφού, ακόμη και εάν τούτο συμβαίνει, ο δημόσιος φορέας δεν έχει την ευχέρεια για τη σύναψη συμβάσεων αορίστου χρόνου, χωρίς τη τήρηση των διατάξεων του Ν. 2190/1994, όπως τροποποιηθείς ισχύει, ο δε περί τούτου ισχυρισμός του μισθωτού είναι αλυσιτελής (ΟΛΑΠ 20/2007 ΝΟΜΟΣ, ΟΛΑΠ 19/2007 ΝΟΜΟΣ, σχετ. ΟΛΑΠ 7/2011 ΝΟΜΟΣ). Επίσης με το Π.Δ. 164/2004 «Ρυθμίσεις για τους εργαζομένους με συμβάσεις ορισμένου χρόνου στο δημόσιο τομέα» (ΦΕΚ Α 134/19.7.2004), το οποίο αφορά τα μέτρα που λήφθηκαν στο δημόσιο τομέα για την ενσωμάτωση στην ελληνική έννομη τάξη της με αριθμό 1999/70 Οδηγίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία αποβλέπει, μεταξύ άλλων, στη καθιέρωση ενός πλαισίου αποτροπής τυχόν κατάχρησης που προκαλείται από τη χρησιμοποίηση διαδοχικών συμβάσεων ή σχέσεων εργασίας ορισμένου χρόνου και του οποίου οι ρυθμίσεις κρίθηκαν συμβατές με το κοινοτικό δίκαιο (ΔΕΕ της 23.4.2009 υποθέσεις C - 378 έως C - 380), [για τον ιδιωτικό τομέα εκδόθηκε το Π.Δ. 81/2003 (ΦΕΚ Α 77/2.4.2003) προς εφαρμογή της οδηγίας] καθορίσθηκαν οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες είναι επιτρεπτή κατ' εξαίρεση η κατάρτιση διαδοχικών συμβάσεων ορισμένου χρόνου και ορίσθηκε στην παράγραφο 7 παρ. 1 αυτού ότι οποιαδήποτε σύμβαση που συνάπτεται κατά παράβαση των διατάξεων του παρόντος Δ/τος είναι αυτοδικαίως άκυρη, ενώ στην παρ. 2 προβλέφθηκε η καταβολή των οφειλομένων σε περίπτωση εκτέλεσης εν όλω ή εν μέρει της άκυρης αυτής σύμβασης και η μη αναζήτηση των ήδη καταβληθέντων. Από τον συνδυασμό των ανωτέρω διατάξεων προκύπτει ότι διαδοχικές συμβάσεις έργου με δημόσιες υπηρεσίες ή φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα που υποκρύπτουν σχέση εξαρτημένης εργασίας και καλύπτουν πάγιες και διαρκείς ανάγκες αυτών είναι αυτοδικαίως άκυρες, σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 1 εδ. τελ. και 3 εδ. α [ήδη 6 εδ. α] του Ν. 2527/1997, αυτές δε, εφόσον καταρτίσθηκαν μετά τις 18 Απριλίου 2001, δεν μπορεί, ενόψει των ανωτέρω συνταγματικών περιορισμών, να θεωρηθούν ως έγκυρες συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου. Εξ άλλου, από τις διατάξεις του άρθρου 189 παρ. 3 και ήδη 249 παρ. 1 και 3 της Ενοποιημένης απόδοσης της Συνθήκης της Ε.Ο.Κ. προκύπτει, ότι οι οδηγίες αποτελούν παράγωγο κοινοτικό δίκαιο και δεσμεύουν κάθε κράτος - μέλος της Κοινότητας, στο

6^ο φύλλο της με αριθμό 5297/2021 απόφασης του Μονομελούς
Εφετείου Αθηνών.

οποίο απευθύνονται, καθόσον αφορούν το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα, αλλά αφήνουν την επιλογή του τύπου και των μέσων στην αρμοδιότητα των εθνικών αρχών. Για αυτό απευθύνονται κατ' ανάγκην, όχι απ' ευθείας προς τους ιδιώτες, θεσπίζοντας δικαιώματα και υποχρεώσεις τους, αλλά μόνο προς τα κράτη μέλη, αφού μόνο αυτά έχουν τη δυνατότητα να λάβουν τα μέτρα, με τα οποία θα καταστεί εφικτή η επίτευξη του επιδιωκόμενου αποτελέσματος. Το κράτος - μέλος που είναι αποδέκτης της οδηγίας, έχει την υποχρέωση να πραγματοποιήσει το αποτέλεσμα αυτό μέσα στην τασσόμενη προθεσμία, με μέσα, όμως, τα οποία αυτό θα επιλέξει. Αν η οδηγία περιέχει κανόνες σαφείς και ορισμένους, δεκτικούς απευθείας εφαρμογής (δηλαδή χωρίς αιρέσεις ή περιθώρια επιλογής), η παράλειψη του εθνικού νομοθέτη, να την εκτελέσει εμπρόθεσμα, συνεπάγεται την άμεση ισχύ της στην εσωτερική έννομη τάξη του κράτους μέλους που είναι ο παραλήπτης αυτής, η ισχύς της όμως εκτείνεται μόνο κατά του κράτους μέλους που παρέλειψε να την καταστήσει «εθνικό δίκαιο» και των αντίστοιχων κρατικών φορέων και δεν εκτείνεται και στις μεταξύ των ιδιωτών σχέσεις, είναι δηλαδή κάθετη και όχι οριζόντια. Η οριζόντια ισχύς αυτής ολοκληρώνεται μόνο με την έκδοση πράξης του εθνικού νομοθέτη που μετατρέπει την οδηγία σε κανόνα του εσωτερικού δικαίου (ΟΛΑΠ 31/2009 ΝΟΜΟΣ, ΟΛΑΠ 20/2007 ΝΟΜΟΣ, ΟΛΑΠ 20/2007 ΝΟΜΟΣ). Περαιτέρω, στις 10.7.1999 δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων η Οδηγία 1999/70/ΕΚ του Συμβουλίου της 28.6.1999, ύστερα από την συμφωνία - πλαίσιο, την οποία συνήψαν στις 18.3.1999 οι διεπαγγελματικές οργανώσεις γενικού χαρακτήρα CES, UNICH και CEEP, στο άρθρο 2 της οποίας ορίζεται ότι στα κράτη μέλη παρέχεται προθεσμία συμμόρφωσης προς το περιεχόμενο της Οδηγίας αυτής έως την 10.7.2001, με δυνατότητα παράτασης της εν λόγω προθεσμίας έως την 10.7.2002, της οποίας (δυνατότητας) η Ελλάδα έκαμε χρήση. Στο προοίμιο της οδηγίας αυτής αναφέρεται, μεταξύ άλλων, ότι τα μέρη της παρούσας συμφωνίας αναγνωρίζουν, ότι οι συμβάσεις αόριστου χρόνου είναι και θα συνεχίσουν να είναι η γενική μορφή εργασιακών σχέσεων μεταξύ εργοδοτών και εργαζομένων και ότι οι συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου

ανταποκρίνονται, σε ορισμένες περιστάσεις, στις ανάγκες τόσο των εργοδοτών όσο και των εργαζομένων. Ορίζει ειδικότερα η παραπάνω Οδηγία, μεταξύ άλλων, ότι η παρούσα συμφωνία εφαρμόζεται σε όλους τους εργαζόμενους ορισμένου χρόνου που έχουν σύμβαση ή σχέση εργασίας, όπως αυτές καθορίζονται από τη νομοθεσία, τις συλλογικές συμβάσεις ή την πρακτική κάθε κράτους μέλους (ρήτρα 2) και ότι για να αποτραπεί η κατάχρηση που μπορεί να προκύψει από τη χρησιμοποίηση διαδοχικών συμβάσεων ή σχέσεων εργασίας ορισμένου χρόνου, τα κράτη - μέλη, ύστερα από διαβουλεύσεις με τους κοινωνικούς εταίρους, ή/και οι κοινωνικοί εταίροι, όταν δεν υπάρχουν ισοδύναμα νομοθετικά μέτρα για την πρόληψη των καταχρήσεων, λαμβάνουν, κατά τρόπο που να λαμβάνει υπόψη τις ανάγκες ειδικών τομέων ή/και κατηγοριών εργαζομένων, ένα ή περισσότερα από τα αναφερόμενα μέτρα και ειδικότερα καθορίζουν α) αντικειμενικούς λόγους που να δικαιολογούν την ανανέωση τέτοιων συμβάσεων ή σχέσεων εργασίας β) την μέγιστη συνολική διάρκεια διαδοχικών συμβάσεων ή σχέσεων εργασίας ορισμένου χρόνου γ) τον αριθμό των ανανεώσεων τέτοιων συμβάσεων ή σχέσεων εργασίας. Επίσης τα κράτη - μέλη ύστερα από διαβουλεύσεις με τους κοινωνικούς εταίρους ή/και οι κοινωνικοί εταίροι καθορίζουν, όταν χρειάζεται, τις συνθήκες υπό τις οποίες συμβάσεις ή σχέσεις εργασίας ορισμένου χρόνου θεωρούνται «διαδοχικές» και χαρακτηρίζονται συμβάσεις ή σχέσεις αορίστου χρόνου (ρήτρα 5). Είναι φανερό ότι η πιο πάνω Οδηγία δεν περιέχει κανόνες κοινοτικού δικαίου σαφείς και ορισμένους, δεκτικούς απευθείας εφαρμογής στην ελληνική έννομη τάξη, δηλαδή η Οδηγία αυτή δεν είναι χωρίς αιρέσεις ή περιθώρια επιλογής από τον εθνικό νομοθέτη. Η επίτευξη του στόχου της Οδηγίας, που είναι η αποτροπή της κατάχρησης να συνάπτονται διαδοχικές συμβάσεις ή σχέσεις εργασίας ορισμένου χρόνου, προϋποθέτει συγκεκριμένα μέτρα προσαρμογής, που θα λάβει ο εθνικός νομοθέτης, ο οποίος καλείται να εξειδικεύσει τις συνθήκες κάτω από τις οποίες οι συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου θεωρούνται διαδοχικές και μπορούν να χαρακτηρισθούν ως αορίστου χρόνου. Τα κράτη μέλη, δηλαδή, διαθέτουν ευρεία ευχέρεια επιλογής μεταξύ περισσότερων λύσεων για να αποτρέψουν την καταχρηστική χρησιμοποίηση των διαδοχικών συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου, χωρίς να επιβάλλεται, σε περίπτωση σύναψης τέτοιων συμβάσεων, ο χαρακτηρισμός αυτών ως συμβάσεων αορίστου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΤΑΤΕΛΕΥΣΕΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΑΔΑΡ 101028798
103

χρόνου, καθ' όσον τούτο προβλέπεται ως μέτρο δυνητικό («όταν χρειάζεται»). Συνεπώς, δεν αποκλείεται η πρόβλεψη άλλων, πρόσφορων κατά την κρίση του εθνικού νομοθέτη, κυρώσεων σε βάρος του εργοδότη για την αποτελεσματική προστασία του εργαζομένου που, ως οικονομικά ασθενέστερος, συχνά υποχρεώνεται αδικαιολόγητα στη σύναψη ασύμφορων για τον ίδιο διαδοχικών συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου αντί για την σύναψη σύμβασης αορίστου χρόνου, όπως είναι η ακυρότητα των συναπτόμενων συμβάσεων, με παράλληλη εξασφάλιση για τον εργαζόμενο των αποδοχών για την εργασία που παρέσχε και αποζημίωσης. Η ευχέρεια του νομοθέτη να προβλέπει άλλες πρόσφορες κυρώσεις, πλην του χαρακτηρισμού των ανεπίτρεπτων διαδοχικών συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου ως συμβάσεων ή σχέσεων εργασίας αορίστου χρόνου, συνάγεται και από την παρ. 3 του προοιμίου της συμφωνίας πλαισίου, στην οποία ορίζεται ότι «η παρούσα συμφωνία καθορίζει τις γενικές αρχές και τις ελάχιστες απαιτήσεις σχετικά με την εργασία ορισμένου χρόνου, αναγνωρίζοντας ότι για τις λεπτομέρειες της εφαρμογής της πρέπει να ληφθούν υπόψη τα πραγματικά στοιχεία των συγκεκριμένων εθνικών, τομεακών και εποχιακών καταστάσεων», καθώς και από την υπ' αριθ. 10 γενική παρατήρηση αυτής, όπου ορίζεται ότι «η παρούσα συμφωνία παραπέμπει στα κράτη μέλη και τους κοινωνικούς εταίρους για τον καθορισμό των λεπτομερειών εφαρμογής των γενικών αρχών της, των ελάχιστων απαιτήσεων και διατάξεων, ώστε να ληφθεί υπόψη η κατάσταση σε κάθε κράτος μέλος και οι ιδιαίτερες συνθήκες ορισμένων τομέων και επαγγελματιών, συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων εποχικής φύσης». Ήδη ο εθνικός νομοθέτης έχει εξειδικεύσει τις συνθήκες αυτές με τα Π.Δ. 81/2003 (ΦΕΚ Α 77/2.4.2003) και 164/2004 (ΦΕΚ Α 134/19.7.2004), από τα οποία το δεύτερο αναφέρεται στους εργαζόμενους με συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου στον ευρύτερο δημόσιο τομέα και των οποίων η ισχύς άρχισε από τη δημοσίευσή τους στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης στις 2.4.2003 και 19.7.2004 αντίστοιχα. Με το άρθρο 5 του Π.Δ. 164/2004 ορίζεται ότι (α) απαγορεύονται οι διαδοχικές συμβάσεις, που καταρτίζονται και

εκτελούνται μεταξύ του ίδιου εργοδότη και του ίδιου εργαζόμενου με την ίδια ή παρεμφερή ειδικότητα και τους ίδιους ή παρεμφερείς όρους εργασίας, εφόσον μεταξύ των συμβάσεων αυτών μεσολαβεί χρονικό διάστημα μικρότερο των τριών μηνών (β) η κατάρτιση των συμβάσεων αυτών επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, εφόσον δικαιολογείται από αντικειμενικούς λόγους, αντικειμενικός δε λόγος υφίσταται όταν οι επόμενες της αρχικής συμβάσεις συνάπτονται για την εξυπηρέτηση ειδικών ομοειδών αναγκών, που σχετίζονται ευθέως και αμέσως με την μορφή ή το είδος ή την δραστηριότητα της επιχείρησης (γ) σε κάθε περίπτωση, ο αριθμός των διαδοχικών συμβάσεων δεν επιτρέπεται να είναι μεγαλύτερος των τριών, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 2 του επομένου άρθρου. Ως κύρωση για την περίπτωση της παράνομης κατάρτισης διαδοχικών συμβάσεων προβλέφθηκε από το άρθρο 7 του αυτού Π.Δ. η αυτοδίκαιη ακυρότητά τους και η καταβολή στον εργαζόμενο τόσο των αποδοχών για την εργασία, που παρέσχε, εφόσον οι άκυρες συμβάσεις εκτελέσθηκαν εξ ολοκλήρου ή κατά ένα μέρος, όσο και αποζημίωσης ίσης με το ποσό το οποίο δικαιούται ο αντίστοιχος εργαζόμενος αορίστου χρόνου σε περίπτωση καταγγελίας της σύμβασής του, ενώ θεσπίσθηκε ποινική και πειθαρχική ευθύνη για την παράβαση των κανόνων αυτών. Όμως, ενόψει του γεγονότος ότι το Π.Δ. 164/2004 άρχισε να ισχύει από την 19.7.2004, περιέλαβε στο άρθρο 11, ως μεταβατικές διατάξεις, ρυθμίσεις, οι οποίες εξασφαλίζουν την ως άνω προσαρμογή στην προαναφερόμενη Οδηγία και προβλέπουν την κατ' εξαίρεση και υπό τις εκεί προϋποθέσεις μετατροπή των διαδοχικών συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου σε σύμβαση αορίστου χρόνου. Ειδικότερα, με το άρθρο 11 του ως άνω Π.Δ. ορίζεται ότι (1) διαδοχικές συμβάσεις κατά την παρ. 1 του άρθρου 5 του παρόντος διατάγματος, οι οποίες έχουν συναφθεί πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος και είναι ενεργείς έως την έναρξη ισχύος αυτού, συνιστούν εφεξής σύμβαση εργασίας αορίστου χρόνου, εφόσον συντρέχουν αθροιστικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις: (α) συνολική χρονική διάρκεια διαδοχικών συμβάσεων τουλάχιστον 24 μηνών έως την έναρξη ισχύος του διατάγματος, ανεξαρτήτως αριθμού ανανεώσεων συμβάσεων ή τρεις τουλάχιστον ανανεώσεις πέραν της αρχικής σύμβασης κατά την παρ. 1 του άρθρου 5 του παρόντος διατάγματος με συνολικό ελάχιστο χρόνο απασχολήσεως 18 μηνών μέσα σε συνολικό χρονικό διάστημα 24 μηνών από την αρχική σύμβαση (β) ο συνολικός χρόνος

υπηρεσίας του εδ. α' να έχει πράγματι διανυθεί στον ίδιο φορέα, με την ίδια ή παρεμφερή ειδικότητα και με τους ίδιους ή παρεμφερείς όρους εργασίας, όπως αναγράφεται στην αρχική σύμβαση (γ) το αντικείμενο της σύμβασης να αφορά σε δραστηριότητες, οι οποίες σχετίζονται ευθέως και αμέσως με πάγιες και διαρκείς ανάγκες του αντίστοιχου φορέα, όπως αυτές οριοθετούνται από το δημόσιο συμφέρον που υπηρετεί ο φορέας αυτός (δ) ο κατά τις προηγούμενες περιπτώσεις συνολικός χρόνος υπηρεσίας πρέπει να παρασχεθεί κατά πλήρες ή μειωμένο ωράριο εργασίας και σε καθήκοντα ίδια ή παρεμφερή με αυτά που αναγράφονται στην αρχική σύμβαση, η προϋπόθεση δε του εδ. α της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου πρέπει να συντρέχει κατά τον χρόνο λήξης της σύμβασης (2) για την διαπίστωση της συνδρομής των κατά την προηγούμενη παράγραφο προϋποθέσεων, ο εργαζόμενος υποβάλλει, εντός αποκλειστικής προθεσμίας 2 μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, αίτηση προς τον οικείο φορέα, στην οποία αναφέρει τα στοιχεία, από τα οποία προκύπτει η συνδρομή των προϋποθέσεων αυτών, αρμόδιο δε όργανο να κρίνει αιτιολογημένα, εάν συντρέχουν, κατά περίπτωση, οι προϋποθέσεις της προηγούμενης παραγράφου, είναι το οικείο Υπηρεσιακό Συμβούλιο ή το διοικούν όργανο του οικείου νομικού προσώπου ή το όργανο που εξομοιώνεται με αυτό κατά την κείμενη νομοθεσία (3) οι ως άνω κρίσεις των αρμοδίων οργάνων, θετικές ή αρνητικές, διαβιβάζονται αμέσως στο Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού (ΑΣΕΠ), το οποίο αποφαινεται εντός τριών (3) μηνών από την διαβίβαση σ' αυτό των σχετικών κρίσεων. Περαιτέρω από τα παραπάνω συνάγεται, ότι, εφόσον δεν συντρέχουν οι πιθέμενες ως άνω προϋποθέσεις, δεν μπορεί να γίνει μετατροπή των συμβάσεων έργου ή εξαρτημένης εργασίας ορισμένου χρόνου σε αορίστου χρόνου. Κατά συνέπεια, ενόψει των ανωτέρω συνταγματικών ρυθμίσεων και της προσαρμογής της ελληνικής νομοθεσίας προς την Οδηγία 1999/70/EK του Συμβουλίου της Ε.Ε., η οποία δεν επιβάλλει το χαρακτηρισμό των συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου ή έργου, έστω και αν αυτές καλύπτουν πάγιες και διαρκείς ανάγκες, ως συμβάσεων εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου, η διάταξη του άρθρου 8

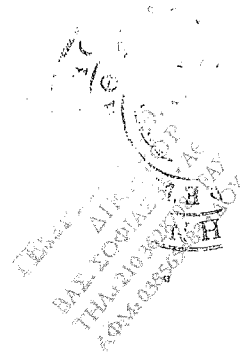
του Ν. 2112/1920 ούτε κατ' επιταγή της Οδηγίας αυτής έχει εφαρμογή κατά το χρονικό διάστημα από 10.07.2002 μέχρι την έναρξη της ισχύος (του Π.Δ. 81/2003 και) του Π.Δ. 164/2004, αλλά ούτε και μετά την έναρξη της ισχύος του, ούτε και η ως άνω Οδηγία, η ισχύς της οποίας, που δεν ήταν κατά τα προαναφερθέντα άμεσης εφαρμογής και στις σχέσεις μεταξύ ιδιωτών και Κράτους, ολοκληρώθηκε μόνο με την έκδοση του ως άνω διατάγματος για την ενσωμάτωσή της στην ελληνική έννομη τάξη (ΟΛΑΠ 31/2009 ΝΟΜΟΣ, ΟΛΑΠ 20/2007 ΝΟΜΟΣ, ΟΛΑΠ 19/2007 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 8/2018 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 1577/2012 ΝΟΜΟΣ), τούτο δε και μόνον ρυθμίζει από την έναρξη της ισχύος του τα σχετικά ζητήματα. Εν κατακλείδι, σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, διαδοχικές συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου (ή έργου) συναπτόμενες υπό το κράτος της ισχύος των πιο πάνω συνταγματικών και άλλων διατάξεων, και δη, μετά την έναρξη ισχύος 18.04.2001 του αναθεωρημένου άρθρου 103 του Συντάγματος με την προσθήκη των ως άνω παραγράφων 7 και 8 σε αυτό, με το Δημόσιο, τους ΟΤΑ και οποιοδήποτε νομικό πρόσωπο του ευρύτερου δημόσιου τομέα, με την προαναφερθείσα έννοια, δεν μπορούν να μετατραπούν σε συμβάσεις αορίστου χρόνου, ούτε και να χαρακτηριστούν τέτοιες, έστω και αν αυτές καλύπτουν πάγιες και διαρκείς και όχι πρόσκαιρες ή απρόβλεπτες ανάγκες (παρά μόνο με τη συνδρομή των προϋποθέσεων των άρθρ. 5 και 11 του προαναφερόμενου ΠΔ 164/2004), αφού έστω και αν αυτό συμβαίνει, ο εργοδότης δεν έχει την ευχέρεια για τη σύναψη σύμβασης εργασίας αορίστου χρόνου, συνακόλουθα δε σε κάθε περίπτωση στις συμβάσεις αυτές, υπό την ισχύ των ως άνω διατάξεων, δεν είναι δυνατή η εφαρμογή της προαναφερόμενης διάταξης του άρθρου 8 παρ. 3 του Ν. 2112/1920 (ΑΠ 1005/2017, ΑΠ 915/2017 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 788/2017 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 774/2017 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 618/2017 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 422/2017 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 244/2015 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 939/2014 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 6/2014 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 696/2013 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 79/2013 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 64/2010 ΝΟΜΟΣ).

Στην προκείμενη περίπτωση η ένδικη αγωγή, με βάση το εκτιθέμενο, κατά τα ανωτέρω, περιεχόμενό της σε συνδυασμό με τα προεκτεθέντα στη νομική σκέψη της παρούσας, είναι απορριπτέα ως μη νόμιμη. Ειδικότερα και αληθών υποτιθέμενων των πραγματικών περιστατικών, που συγκροτούν την ιστορική βάση της αγωγής, δηλαδή και εάν ακόμη ήθελε θεωρηθεί ότι το είδος της έννομης σχέσης που συνέδεε τους πρώτο, δεύτερη, τρίτη ενάγοντες-

Εφετείου Αθηνών.

πρώτο, δεύτερη, τρίτη εκκαλούντες, και τον εναγόμενο, ήδη εφεσίβλητο, ήταν αυτό της σύμβασης εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου και όχι της σύμβασης έργου, καθώς και ότι με τις παρεχόμενες υπηρεσίες τους οι ανωτέρω ενάγοντες-εκκαλούντες όντως κάλυπταν πάγιες και διαρκείς ανάγκες του εναγομένου, οι επίδικες συμβάσεις είχαν συναφθεί υπό την ισχύ των διατάξεων του αναθεωρημένου άρθρου 103 του Συντάγματος και του άρθρου 21 του Ν.2190/1994, σύμφωνα με τις οποίες το Δημόσιο και τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου δικαίου, όπως εν προκειμένω το εναγόμενο, αλλά και του ευρύτερου δημόσιου τομέα, επιτρέπεται μεν υπό προϋποθέσεις να απασχολούν προσωπικό με σύμβαση έργου ή σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, πλην όμως, αυτή δεν μπορεί να μετατραπεί σε σύμβαση εργασίας αορίστου χρόνου. Εξάλλου, εφόσον η Οδηγία 1999/70/EK του Συμβουλίου δεν έχει σαφείς και ορισμένες διατάξεις και δεν επιβάλλει υποχρεωτικά το χαρακτηρισμό ως αορίστου χρόνου των συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου ή έργου, έστω και αν αυτές καλύπτουν πάγιες και διαρκείς ανάγκες, ως συμβάσεων εργασίας αορίστου χρόνου, το άρθρο 8 του Ν.2112/1920, ούτε κατ' επιταγή της προαναφερθείσας Οδηγίας, έχει εφαρμογή στην προκείμενη περίπτωση, περαιτέρω δε ούτε χαρακτηρισμός των ενδίκων συμβάσεων, ενόψει της ως άνω Οδηγίας, μπορεί να γίνει, αφού τούτο, πέραν του ότι η Οδηγία δεν υπαγορεύει, ως συνέπεια καταχρηστικής σύναψης συμβάσεων έργου ή ορισμένου χρόνου, το χαρακτηρισμό αυτών ως μία σύμβασης αόριστης διάρκειας, θα καθιστούσε, όπως προαναφέρθηκε, περιττή τη λήψη μέτρων για την ενσωμάτωση της Οδηγίας αυτής στην εθνική έννομη τάξη και θα αναιρούσε την παρεχόμενη από αυτήν ευχέρεια των κρατών-μελών να διαφοροποιήσουν τα μέτρα κατά τομείς, όταν αυτοί διαφέρουν, να προσδιορίσουν τη διάρκεια των διαδοχικών συμβάσεων, την έννοια των συμβάσεων ορισμένου και αορίστου χρόνου και τις προϋποθέσεις που δεν θα επιτρέπουν μία τέτοια καταστρατήγηση, ενώ, εξάλλου και οι διατάξεις του αναθεωρημένου άρθρου 103 του Συντάγματος (στο οποίο προστέθηκαν και οι προαναφερόμενες παράγραφοι 7 και 8) δεν επιτρέπουν τη σύναψη συμβάσεων ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου για την κάλυψη

πάγιων και διαρκών αναγκών, πέραν εκείνων που προβλέπει η παράγραφος τρία (3) του άρθρου αυτού. Κατά συνέπεια, στην προκείμενη περίπτωση, κατά τα εκτιθέμενα στην αγωγή οι καταρτισθείσες μεταξύ του εναγομένου-εφεσίβλητου, νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, και των ως άνω πρώτου, δεύτερης, τρίτης εναγόντων-πρώτου, δεύτερης, τρίτης εκκαλούντων συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας έργου δεν μπορούν να θεωρηθούν ως εξ αρχής συμβάσεις εργασίας αορίστου χρόνου. Στην προκειμένη δε περίπτωση δεν υφίσταται ούτε πεδίο εφαρμογής των μεταβατικών ρυθμίσεων του άρθρου 11 του ΠΔ 164/2004 σε συνδυασμό με τα προβλεπόμενα στα άρθρα 5 και 12 του ίδιου ΠΔ, λόγω του χρόνου σύναψης των επίδικων συμβάσεων, δεδομένου ότι άπασες είχαν συναφθεί μετά την ισχύ του εν λόγω προεδρικού διατάγματος (19.7.2004), και όχι πριν την ισχύ αυτού, ούτε κατ' αποτέλεσμα ήταν ενεργείς κατ' αυτήν (την ισχύ του), προκειμένου να μπορούν να τύχουν εφαρμογής επ' αυτών οι σχετικές διατάξεις του εν λόγω προεδρικού διατάγματος.

Πρέπει, επομένως, η αγωγή να απορριφθεί ως μη νόμιμη, τα δε δικαστικά έξοδα των διαδικών να συμψηφισθούν στο σύνολό τους και για τους δύο βαθμούς δικαιοδοσίας, γιατί η ερμηνεία των κανόνων δικαίου που εφαρμόστηκαν, ήταν ιδιαίτερα δυσχερής, σύμφωνα με τα άρθρα 179 και 183 του ΚΠολΔ.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Δικάζει αντιμωλία των διαδικών.

Δέχεται τυπικά και κατ' ουσίαν την έφεση.

Εξαφανίζει την εκκαλουμένη υπ' αριθμ. 1268/2020 οριστική απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, που δίκασε τη διαφορά κατά την ειδική διαδικασία των περιουσιακών διαφορών περίπτωση τρίτη των εργατικών διαφορών.

Δικάζει επί της ουσίας την από 5.4.2019 (αριθμ. εκθ. καταθ. 32567/844/2019) αγωγή.

Απορρίπτει την αγωγή.

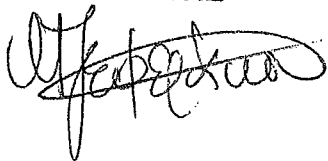
Συμψηφίζει στο σύνολό τους τα δικαστικά έξοδα μεταξύ των διαδικών

10^ο φύλλο της με αριθμό 5297/2021 απόφασης του Μονομελούς
Εφετείου Αθηνών.

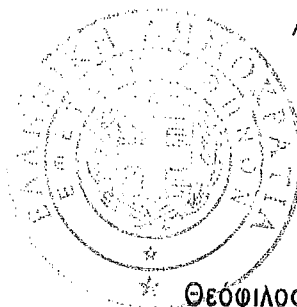
για τους δύο βαθμούς δικαιοδοσίας.

Κρίθηκε, αποφασίσθηκε και δημοσιεύθηκε στην Αθήνα, σε έκτακτη δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριό του, στις 22/12/2021, χωρίς να παρίστανται οι διάδικοι και οι πληρεξούσιοι δικηγόροι τους.

Η ΔΙΚΑΣΤΗΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Ακριβές αντίγραφο
Θεωρήθηκε
Για τη νόμιμη σήμανση
Αθήνα ...20 ΙΑΝ. 2022...
Ο Γραμματέας

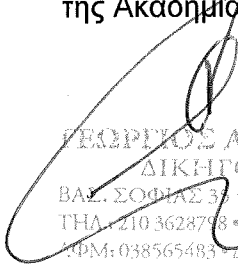
Θεόφιλος Παπανίκος

Ακριβές φωτοτυπικό αντίγραφο από το εις χείρας μου θεωρημένο αντίγραφο της υπ' αριθμ. 5297/2021 απόφασης του Μονομελούς Εφετείου Αθηνών, το οποίο επικυρώνω και το οποίο αρμόδιος δικαστικός επιμελητής εντέλλεται να επιδώσει νομίμως στη δικηγόρο κ. **Μαρία-Μαγδαληνή Τσίπρα**, κάτοικο Αθηνών, οδός Μαυρομματαίων αρ. 11, ως αντίκλητο των εκκαλούντων: 1) Γεωργίου Κατσαμάκη του Κωνσταντίνου, 2) Κυριακής Αδάμ του Νικολάου και 3) Καλλιόπης Φατούρου του Γεωργίου, προς γνώση τους και για τις νόμιμες συνέπειες.

Αθήνα, 9 Μαρτίου 2022

Ο πληρεξούσιος δικηγόρος
της Ακαδημίας Αθηνών

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΘ. ΙΑΤΡΟΥ
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ
ΒΑΣ. ΣΟΦΙΑΣ 37 • ΑΘΗΝΑ 106 75
ΤΗΛ: 210 3628798 • FAX: 210 3628783
ΚΡΜ: 038565483 • ΔΟΥΔ' ΑΣΤ' Τ. ΩΝ